

12 THÀNH PHỐ CỔ NỔI TIẾNG ĐÃ BIẾN MẤT

12 thành phố này từng giữ vai trò là trung tâm văn hóa, xã hội, tâm linh... của loài người trong thế giới cổ đại nhưng ngày nay, chúng chỉ còn là những tàn tích sót lại của một thời huy hoàng.

1. Thành phố cổ Petra, Jordan Petra nổi tiếng vì có rất nhiều bức tượng được tạc trên vách đá. Công trình trong ảnh tên là El-Deir, nó cao chót vót và được những xã hội sau này sử dụng như là một nhà thờ hay tu viện, mặc dù nhiều người cho rằng ban đầu nó chính là một ngôi chùa. Cho đến tận bây giờ, người ta vẫn chưa hiểu rõ được lịch sử của Petra bắt đầu từ khi nào, dự đoán là khoảng năm 1550 đến năm 1292 trước Công nguyên, vào triều đại thứ 18 của Ai Cập.
2. Machu Picchu Machu Picchu còn gọi là "Thành phố đã mất của người Inca". Mặc dù các phát hiện khảo cổ học về Machu Picchu đã có từ 100 năm trước đây, nhưng những nhà sử học vẫn không thể hiểu hết được thành Inca cổ đại này. "Tại sao Machu Picchu được xây dựng? Nó phục vụ cho mục đích gì? Tại sao nó lại bị lãng quên một cách nhanh chóng như vậy?" là những câu hỏi vẫn đang thách thức sự tìm kiếm của giới khoa học.
3. Palenque, Mexico Người Maya sớm bắt đầu sinh sống ở các khu rừng mưa nhiệt đới phía tây nam Mexico và Guatemala khoảng 3.000 năm trước đây. Trong gần 1.400 năm, các khu định cư đó mở rộng thành một thành phố lớn, sôi động. Hầu hết những công trình còn lại ngày nay được xây dựng vào khoảng từ thế kỉ thứ 6 đến thế kỉ thứ 10 sau Công nguyên và phát triển mạnh mẽ nhất dưới thời cai trị của vua Pacal (615-683). Trong đó có lăng mộ Templo de las Inscripciones của vua Pacal.
4. Thành Troy cổ đại Cuộc khai quật ở tây bắc Thổ Nhĩ Kỳ vào năm 1871 đã chứng minh rằng thành phố đầy bí ẩn này thực sự tồn tại. Trong năm 1871, nhà thám hiểm người Đức Heinrich Schliemann bắt đầu tiến hành khai quật tại di chỉ Hisarlik (ảnh) nhằm tìm kiếm vết tích của thành phố huyền thoại. Từ đó, người ta tìm thấy 9 thành phố cổ đại nằm chồng lên nhau, ở giữa là một khu thành nằm lọt giữa một thị trấn đông đúc, xung quanh có thành cao bảo vệ và có niên đại khoảng 5.000 năm. Vào thời điểm đó, hầu hết các nhà khảo cổ học hoài nghi rằng Troy chỉ là một trong những tàn tích còn sót lại của thế giới cổ đại, nhưng những bằng chứng đó cho thấy thủ phủ Troy thực sự tồn tại và nằm trong khu vực này.
5. Mohenjo Daro, Pakistan Nền văn minh Thung lũng Indus hoàn toàn không được biết đến cho tới năm 1921, một cuộc khai quật đã tiết lộ sự tồn tại của 2 thành cổ lớn Harappa và Mohenjo daro (ảnh). Nền văn hóa bí ẩn này xuất hiện cách đây gần 4.500 năm và phát triển mạnh trong 1.000 năm nhờ vào các vùng đất màu mỡ của khu vực đồng bằng sông Indus cùng việc buôn bán, trao đổi với nền văn minh Lưỡng Hà gần đó. Mohenjo Daro là di chỉ thành phố lớn nhất trong nền văn minh sông Ấn. Ban đầu các nhà khảo cổ đánh giá đó chỉ là "một bãi tha ma" bình thường, nhưng khi khai quật quy mô lớn họ vô cùng kinh ngạc bởi vẻ đẹp của nó.
6. Palmyra, Syria Có bằng chứng cho rằng thành phố cổ Palmyra, còn được gọi là Tadmor, từng tồn tại từ thế kỷ 19 trước Công nguyên. Tầm quan trọng của nó càng được khẳng định vào khoảng 300 trước Công Nguyên, khi các đoàn buôn coi nó là một trạm dừng chân giữa Lưỡng Hà và Ba Tư. Vị trí chiến lược và sự thịnh vượng của Palmyra đã thu hút sự quan tâm của người La Mã, những người nắm quyền kiểm soát thành phố trong thế kỷ thứ nhất sau Công nguyên.
7. Tanis, Ai Cập Thành phố Tanis không nổi tiếng như các di tích lịch sử khác của Ai Cập, mặc dù đây là một trong những điểm khảo cổ học lớn nhất từng được tìm thấy. Có thời gian từng là thủ đô của Ai Cập, các lăng mộ hoàng gia ở Tanis có những hiện vật ngang bằng với kho báu của vua Tutankhamun.
8. Great Enclosure, Zimbabwe Đây là địa điểm khảo cổ quan trọng nhất được tìm thấy ở tiểu vùng Sahara, châu Phi. Mặc dù các nhà sử học vẫn đang tìm kiếm câu trả lời về nguồn gốc và mục đích của thành phố, nhưng có bằng chứng cho

thấy Shona, tổ tiên của người Bantu hiện đại, bắt đầu xây dựng nó vào khoảng năm 1250 sau Công nguyên và sử dụng nó để phục vụ cho các nhu tâm linh. 9. Nimrud, Irắc Nimrud thuộc miền bắc Irắc, từng là thủ đô của đế chế Assyrian. Người Assyrian xuất hiện vào khoảng thế kỷ 14 trước Công nguyên và có 1.000 năm thống trị khu vực Trung Đông. Họ là những người khát máu và hung bạo. Nimrud và Đế chế Assyria đổ vỡ nhanh chóng khoảng năm 612 trước Công nguyên, sau khi Nineveh - thành phố chị em với Nimrud - bị người Babylon chiếm đóng. 10. Persepolis, Iran Thành phố cổ Persepolis thuộc Iran ngày nay là một trong bốn thủ đô của Đế chế Ba Tư hùng mạnh. Bắt đầu xây dựng vào khoảng năm 520 trước Công nguyên, thành phố là một biểu tượng về sự giàu có đáng kinh ngạc của đế chế này, với nhiều kiến trúc to lớn, các công trình xa hoa với vàng và bạc, hay các tác phẩm điêu khắc quy mô và tinh xảo. Đế chế Ba Tư kéo dài từ khoảng năm 550 trước Công nguyên cho đến năm 330 trước Công nguyên, khi Alexander Đại đế lật đổ triều đại Archaemenid và thiêu cháy Persepolis. 11. Stonehenge, Anh Qua nhiều thế kỷ nghiên cứu, các nhà khảo cổ học đã phát hiện ra nhiều sự thật về tượng đài cự thạch Stonehenge nổi tiếng xuất hiện từ thời kỳ đồ đá mới và thời kỳ đồ đồng ở miền Nam nước Anh. Tuy vậy, những câu hỏi cơ bản như ai là người đã xây dựng công trình kỳ bí này cũng như mục đích của nó thì vẫn chưa được trả lời. 12. Mesa Verde, Colorado Hơn 600 ngôi nhà vách đá được xây dựng bởi tổ tiên người Pueblo (hay còn gọi là người Anasazi) nằm rải rác khắp Vườn quốc gia Mesa Verde ở Colorado. Người Anasazi đến khu vực này vào năm 550 sau Công nguyên, xây dựng nhà cửa và trồng trọt trên những ngọn núi cao vút. Mặc dù vậy, khoảng từ năm 1150, họ bắt đầu di chuyển nhà ở vào những hẻm núi. Hầu hết các ngôi nhà đều khá nhỏ nhưng vẫn có một số ít tương đối lớn, có sức chứa lên tới 250 người.

Theo National Geographic,

Đất Việt